

Oponentský posudek na bakalářskou práci Moniky Koutenské

Výskyt střevního prvoka, *Dientamoeba fragilis*, u primátů v zajetí

V předložené bakalářské práci se studentka Monika Koutenská zabývá problematikou jednobuněčného organismu *Dientamoeba fragilis* u nehumánních primátů v zajetí a ve volné přírodě, a u člověka.

Bakalářská práce má formu literární rešerše. Má rozsah 47 stran a svou strukturou (Titulní strana, Poděkování, Obsah, Úvod, Cíle práce, Vlastní literární rešerše) splňuje požadavky kladené na bakalářské práce na naší fakultě. Je psána čtivě a jasně. Citovaná literatura obsahující 129 literárních zdrojů je uvedena jednotným stylem a zahrnuje jak původní, tak zcela recentní odborné publikace. Obrazová dokumentace čítající 10 obrázků v přijatelné kvalitě je doprovázena příslušnými odkazy v textu. Pouze obrázek č. 2 by mohl být v lepším rozlišení.

Studovaný prvek je na základě dostupných původních i recentních literárních zdrojů charakterizován z hlediska taxonomie, morfologie, životního cyklu, hostitelské specifiky, molekulárních dat a možností diagnostiky. Jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují. Čtenář tak získá na danou problematiku ucelený pohled.

Ze zpracovaných literárních zdrojů je zřejmé, že u zjištěné positivity vzorků velmi záleží, jaká metodika byla použita pro diagnostiku.

Z práce jasně vyplývá, že studentka je s danou problematikou dobře obeznámena, a jelikož je na konec práce vložena i krátká experimentální pasáž, že si studentka osvojila i základy práce v laboratoři a některé diagnostické metody.

Abych jen nechválila, podstatnější výhrady mám k poměrně velkému množství překlepů a pravopisných chyb (zejména shody přísudku s podmětem, slovosled či čárky ve větě), jichž přibývalo s přibývajícím čísly stránek.

Mezi konkrétnější nedostatky nebo nepřesnosti bych zmínila překlepy u některých latinských názvů druhů (např. *Sus scrofa dometisca*, *Acaris lumbricoides*), ne zcela přesné použití některých výrazů, například: „úzká nebo široká genetická diverzita“ (str. 10) namísto „nízká nebo vysoká“, „největší prevalence“ namísto „nejvyšší prevalence“ (str. 27), dále studenty velmi oblíbené slovíčko „spadá“ - „mezi tyto onemocnění spadají...“ (str. 1) - zde by bylo vhodnější použít výraz „jsou zařazeny“ nebo „patří“; dále „sumarizováno“ namísto „shrnuť“, „myšší model“, v legendách k obrázkům „adaptováno dle publikace“ namísto „převzato z publikace“. Nebo věta „Budoucí hostitel se infikuje požitím cysty *D. fragilis* perorálně“.

Na straně 14 poprvé zmiňujete značné množství parazitů, ale místo celými názvy je uvádíte zkratkami. Tam, kde by zkratkou již měla být uvedena *D. fragilis*, naopak není. Navíc si nejsem jistá, zda je *E. coli* prvok.

Hodnotou 1,33 v závorce u Sheatherova cukerného roztoku (str. 32) máte patrně na mysli hustotu tohoto roztoku. Dále by bylo vhodné zde uvést, při jakém zvětšení jste vzorky mikroskopicky vyšetřovala.

Úsměvné bylo také tvrzení na str. 25, že se *D. fragilis* dostává do podvědomí výzkumníků.

Práce se mi ale jinak líbila a poukázání na některé z nedostatků jsem myslela zejména jako vodítko pro studentčinu další vědeckou práci.

K předložené práci mám následující dotazy:

1. Vysvětlíte pojem „nehumánní primáti“ a uveďte současné taxonomické členění primátů (řád Primates).
2. Proč je u nehumánních primátů tolik studován prvok rodu *Blastocystis*, ale *Dientamoeba* ne?
3. Na straně 5 uvádíte, že se hostitel může infikovat *D. fragilis* i **přímým kontaktem**. Jak konkrétně k tomu dochází/může dojít?
4. Byla prokázána i infekce stádiem precysty? V textu na straně 5 (kapitola 3.2. Životní cyklus) hovoříte pouze o stádiu cysty, ale z obrázku 1 na téže straně vyplývá, že by tomu tak být mohlo.
5. Jakou věkovou kategorii tvoří „děti“ v tabulce 2 na straně 23?
6. Pokuste se definovat pojmy **genotyp**, **subtyp**, a **asambláž**.
Jak se například liší genotyp u *Dientamoeba* a subtyp u *Blastocystis*?
7. Pokud se zrovna nejedná o funkční onemocnění střev (IBS) nebo o děti (i když u nich to již pravidlem není), zdá se, že se *D. fragilis* více vyskytuje u „zdravých“ kontrolních skupin. Jak byste to vysvětlila? Na straně 24 je řešena problematika infekční gastroenteritidy a výskytu *D. fragilis*; ví se, zda šlo o virovou nebo bakteriální gastroenteritidu? Může v tomto případě typ etiologického agens vyvolávající gastroenteritidu ovlivnit výskyt *D. fragilis*? Co je myšleno termínem „zdravý jedinec“ nebo „zdraví lidé“? Jedinci bez klinických příznaků onemocnění gastrointestinálního traktu? Jedinci bez klinických příznaků jiných onemocnění? Jedinci, kterým byly dělány specifické testy?

Bakalářskou práci Moniky Koutenské **doporučuji** k obhajobě, předběžně hodnotím známkou výborně.

MVDr. Jana Kvičarová, Ph.D.

V Českých Budějovicích, 15. května 2022